Biuletyn informacyjny Związku Zawodowego Pracowników Umysłowych Przemysłu, Handlu i Biurowości R. P.

Nr 5 MARZEC 1938 Rok II-gi

Konto P. K. O. 405.781 Telefon 155-54

* * *

Analizując nasze życie zbiorowe na różnych odcinkach, stwierdzić należy ze smutkiem, że pracownik umysłowy, jak pisał w roku 1919 Stefan Żeromski w swym dziele „Organizacja inteligencji zawodowej" gotów jest tworzyć i tworzy wszystko i dla wszystkich, lecz nie potrafi stworzyć własnej, silnej niezależnej organizacji zawodowej. Organizacji, któraby była nie tylko instrumentem poprawy bytu materialnego, ale również ażeby stała się ośrodkiem krystalizowania myśli i poglądów na najistotniejsze zjawiska życia społecznego.

Żyjemy wszyscy starzy i młodzi, i ci średni w czasach, które wymagają od nas działania zespołowego, działania zorganizowanego. Po głębszym zastanowieniu dojdziemy do przekonania, że życie jednostk uzależnione jest ściśle od życia innej jednostki, grupy, klasy i wreszcie całego społeczeństwa. A zatym jednostka nawet najbardziej uzdolniona nie jest w stanie nic zrobić jeżeli nie porozumie się z innymi takimi samymi jedostkami, które stworzą pewien zespół ludzi o jednakowych dążeniach, potrzebach, i w zależności od tego powołają do życia odpowiednią organizację. Dla pracowników umysłowych takimi organizacjami są związki zawodowe. Prace w związkach zawodowych odbywają się cicho, bez reklamy i rozgłosu, ale systematycznie i nieprzerwanie. Dlatego też wszyscy pracownicy umysłowi powinni znaleźć się w swych organizacjach zawodowych! W organizacjach klasowych, toczących razem z klasą robotniczą walkę o wspólne cele.

Antyklasowcom do wiadomości!

Ostatnio ruch pracowniczy spotyka się dość często z zarzutami, że hołduje on zasadzie walki klas. Na innym miejscu wyjaśniliśmy znaczenie tej walki. Najbardziej złorzeczy pewna część prasy nieprzychylnie usposobiona do ruchu pracowniczego. Również wśród niektórych nieuświadomionych pracowników pokutuje ten „zarzut". Przytoczymy więc malkontentom ciekawą, historyczną reminiscencję, oscylującą wokół tego zagadnienia. Opisuje to naczelny redaktor „Robotnika", b. poseł Niedziałkowski.

Było to na Zjeździe młodzieży postępowej — niepodległościowej zaboru rosyjskiego w r. 1912. Chodziło wówczas również o teze: „odrzucamy zasadę walki klas". Na posiedzeniu Komisji — jak pisze red. Niedziałkowski — zjazdowej, przyszedł Józef Piłsudski, przedstawiciel C. K. R. PPS. W pewnym momencie, gdy ktoś tam proponował długi ustęp polemiczny z owymi „antyklasowymi" oświadczeniami, zabrał głos i powiedział: Z GŁUPSTWAMI POLEMIZOWAĆ SZCZEGÓŁOWO NIE WARTO. BO TO TYLKO PODNOSI ICH ZNACZENIE. „CO TO ZNACZY: ODRZUCAM ZASADĘ WALKI KLAS? TO JEST TAK, JAK GDYBYM POWIEDZIŁ: ODRZUCAM ZASADĘ DESZCZU — ALBO ODRZUCAM ZASADĘ BURZY".

Skoro już przytaczamy cytaty Marszałka Piłsudskiego, pragniemy przy tej sposobności pouczyć tych, którzy nie zdają sobie sprawy z tego na czym polega istota zmiany ustroju społecznego. Zacytujemy dosłownie, co na ten temat pisał Józef Piłsudski w jednym z pierwszych numerów konspiracyjnych „Robotnika", przez Siebie redagowanym, w artykule pod tytułem: „Nasze Hasło":

„Ustrój kapitalistyczny, oparty na wyzysku, z konieczności wywołuje walkę wyzyskiwanych z wyzyskiwaczami. Hasłem olbrzymiej armii proletariatu jest zmiana tego ustroju na socjalistyczny. Lecz ta zmiana ustroju możliwą jest tylko przez ujęcie steru władzy przez proletariat. Do walki zaś o władzę proletariat potrzebuje **SWOBODY SŁOWA, ZEBRAŃ I ORGANIZACJI.** Proletariat tylko nieustanną walką klasową wzmocniony, zajmie w przyszłości w kraju pierwszorzędne miejsce".

A, słuchajmy dalej wielkich słów:

„NIEPODLEGŁA RZECZPOSPOLITA POLSKA INNA JAK DEMOKRATYCZNA BYĆ NIE MOŻE A ŚWIADOMY PROLETARIAT POLSKI ZAPEWNI SOBIE W TEJ RZECZYPOSPOLITEJ SWOBODY POLITYCZNE I UDZIAŁ W PRAWODAWSTWIE I RZĄDZIE".

Wreszcie finał tego artykułu:

„TYLKO POTĘŻNY LICZEBNIE I ŚWIADOMY SWEJ SIŁY PROLETARIAT, POTRAFI NA URZĄDZENIACH SWOJEGO KRAJU WYCISKAĆ PIĘTNO, ODPOWIADAJĄCE INTERESOM KLASY ROBOTNICZEJ, W PRZECIWNYM RAZIE KLASY POSIADAJĄCE ZAGARNIAJĄ WŁADZĘ, A RZESZOM PRACUJĄCYM CIEŃ TYLKO SWOBODY ZOSTAJE".

Dlaczego udział w dochodzie społecznym szerokich mas ludności jest niedostateczny?

Takie pytanie postawił Kongres spożywców „Społem" w roku 1936.

Na to pytanie padła odpowiedź prezesa „Społem", prof. Mariana Rapackiego, następującej treści:

...„Dla bardzo prostej przyczyny: **Podstawą kapitalistycznego ustroju** w zakresie podziału dochodu społecznego **jest oparcie produkcji i wymiany na zasadzie zysku z kapitału włożonego** w tę produkcję, a nie na zasadzie zaspokojenia potrzeb".

A dalej referując w obecności Pana Prezydenta R. P. program Spółdzielni Spożywców, zakończył swe przemówienie prof. Rapacki takim charakterystycznym zwrotem:

...„Muszę powiedzieć, że jest moją głęboką wiarą, iż zarówno dla całego świata, jak w szczególności dla Polski, przebudowa ustroju jest po prostu kwestią bytu, nie tylko dlatego, że dobrobyt wielkiej ilości jednostek musi być podniesiony, ale i po to także, ażeby państwo nasze mogło istnieć. Słabe i mdłe będzie to państwo i rozpaść się może w gruzy, które będzie tolerowało nędzę milionów swych obywateli, a tej **nędzy i biedy nie można inaczej usunąć, jak tylko przez przebudowę istniejących stosunków**".

A teraz posłuchajmy, co w tej materii powiedział nie działacz socjalistyczny, czy klasowy, ale znany zresztą w Polsce, ksiądz biskup Kubina:

...„Przede wszystkim stwierdzić możemy jako fakt, że kryzys gospodarczy obejmuje dzisiaj cały świat, całą ludzkość, wszystkie narody wszystkie klasy i wszystkie dziedziny pracy ludzkiej. Nie jest on spowodowany czynnikami niezależnymi od człowieka, bo nie wywołała go żadna katastrofa przyrody. Nie jest też, jak się często słyszy, przyczyną kryzysu przeludnienie ziemi. Miliony ludzi dlatego dziś nie mają chleba, że jest za dużo zboża, dlatego siedzą w zimnych pokojach, że jest za dużo węgla, dlatego nie mogą kupić sobie ubrania i obuwia, że jest tego za dużo w składach i magazynach.

Dzisiejszy ustrój społeczny — wyciąga biskup Kubina wniosek — i gospodarczy, według którego dokonywuje się produkcja i podział dóbr, już nie może sprostać warunkom, jakie się z biegiem czasu wytworzyły na ziemi. **Zachwiał się on w samych podstawach** i wskutek tego albo się musi poddać daleko idącemu przeobrażeniu, albo nawet **ustąpić miejsca innemu ustrojowi gospodarczemu i społecznemu,** któryby lepiej odpowiadał dzisiejszym warunkom życia gospodarczego na świecie".

Ks. biskup Kubina wypiera się jakiejkolwiek łączności pomiędzy Kościołem a ustrojem kapitalistycznym:

...„Kościół św. ani nie stworzył tego ustroju, ani go nigdy nie popierał, ani mu się nie zaprzedał. Przeciwnie, kapitalizm wytworzył się w przeciwieństwie do zasadniczych nauk etyki, którą głosi Kościół św., wyrósł na gruncie niekatolickich poglądów na świat i życie. Dlatego też naogół zachował się nieprzychylnie, a nawet wrogo względem kościoła katolickiego i w wielkiej mierze przyczynił się do podkopania podstaw życia religijnego".

Wreszcie końcowe wypowiedzi ks. biskupa Kubiny:

„Konieczna reforma lub przebudowa ustroju gospodarczego i społecznego tylko wtedy będzie miała pożądany skutek, jeżeli będzie podjęta i przeprowadzona wszędzie **wspólnym wysiłkiem całej ludzkości, lub przynajmniej większej jej części.** To zaś jest niemożliwym, dopóki w narodach i między narodami nie zapanuje **trwały pokój**".

A więc nie lękajcie się wołania o „zmianę ustroju społecznego", nie przypisujcie nieświadomie temu żądaniu innych intencji, niż to wypowiedzieli ludzie powyżej przytoczeni, niż to z naukowej, istotnej, gospodarczej treści tego zagadnienia wynika.

W JAKIM TERMINIE WOLNO PRACODAWCY DOCHODZIĆ SZKÓD NA ZŁOŻONEJ U NIEGO KAUCJI PRACOWNIKA?

W myśl art. 4 Rozporządzenia Prezydenta Rzplitej o kaucjach składanych w związku z umową o pracę z dnia 18 maja 1927 roku, pracodawca winien w ciągu dni 14 od chwili ustania stosunku pracy dokonać potrzeb czynności umożliwiających składającemu kaucję jej podniesienie. Pracodawcy wolno odmówić dokonania tych czynności jedynie w razie podniesienia roszczenia względem pracownika z tytułu szkód i strat, o czym powinien mu oznajmić w ciągu powyższych 14 dni, a następnie w braku porozumienia wytoczyć przeciwko niemu powództwo sądowe w ciągu dalszych 4 tygodni.

O ile w wymienionych okresach pracodawca nie podniesie roszczenia względnie nie wytoczy powództwa, powinien on bezwłocznie umożliwić podjęcie kaucji.

Jak z powyższego wynika, pracodawca może zatrzymać u siebie kaucję w ciągu 6 tygodni od daty rozwiązania umowy o pracę w tym wypadku, o ile ma do pracownika jakiekolwiek roszczenie. Po upływie 6 tygodni pracodawca nie zwracający kaucji naraża się na daleko idące konsekwencje karno-prawne t. j. na grzywnę 1000 złotych i areszt do 2 tygodni (art. 7 Rozp.).

Mała encyklopedia Społeczna

Dla zapoznania Kolegów i Koleżanek z podstawowymi wiadomościami społecznymi podajemy w skrócie pewne ich wyimki:

1). **Socjologia** jest to nauka o społeczeństwie.

2). **Ekonomia** jest to nauka o gospodarstwie.

3). **Materializm historyczny** jest to socjologia, która w oparciu o badania każdorazowej rzeczywistości i rozwoju historycznego tłumaczy zjawiska życia społecznego przy pomocy i na tle zmian zachodzących w technice gospodarowania. Metoda materializmu dziejowego stanowi podstawę naukowej socjologii, umożliwia zatem niesfałszowane poznanie rzeczywistości społecznej i dlatego jest powszechnie stosowana przez ruch klasowy w walce o nowy ustrój współczesny. Twórcami materializmu dziejowego są Karol Marx i Fryderyk Engels.

4). **Człowek, przyroda i społeczeństwo.** Ludzie żyją w społeczeństwach. Społeczeństwo stanowi grupa ludzi połączonych jakimiś węzłami. Wystarczy, by ludzie ci o sobie wiedzieli, bo już wtedy działania ich są uwarunkowane wzajemną świadomością o sobie. Ludzie żyją w otoczeniu świata przyrody, którego stanowią cząstkę. Działania ich zatem są także uwarunkowane rzeczywistością przyrody. Życie społeczne biegnie więc poprzez stosunek człowieka do człowieka i człowieka do przyrody.

5). **Gospodarowanie** jest to zespół działań ludzkich, których celem jest osiąganie środków do zaspokajania potrzeb materialnych i duchowych. Środki te noszą nazwę **dóbr gospodarczych**. Ich cechą charakterystyczną jest to, że jest ich zawsze zbyt mało w stosunku do potrzeb, trzeba więc pracy, by je osiągnąć.

6). **Wytwórczość (produkcja) i wymiana (handel).** Przy pomocy własnej pracy (fizycznej i umysłowej) oraz sił przyrody ludzie osiągają, tworzą i przetwarzają przedmioty, służące do zaspokojenia ich potrzeb. Czynność ta nosi nazwę **produkcji.** Na drodze postępu społecznego ludzie wprowadzili podział pracy: piekarz wytwarza chleb, krawiec szyje odzież, by nadmiar każdego z tych dóbr wymienić. Początkowo wymieniano rzeczywiście wprost chleb na odzież, sól na płótno. Była to wymiana **naturalna.** W rozwiniętym życiu gospodarczym okazało się to jednak niewygodne. Ludzie więc przyzwyczaili się używać wspólnego mernika wartości wszystkich dóbr. Miernikiem tym jest **pieniądz.** Wyrażenie wartości jednostki jakiegoś dobra w pieniądzu nazywa się ceną. Dobro wytworzone nie dla własnego użytku, lecz dla wymiany nosi nazwę **towaru.** Rozwój wymienne, gospodarki towarowej stworzył specjalny zawód i specjalne urządzenia, których celem jest ułatwienie wymiany. Powstał handel.

7). **Środki produkcji** są to dobra służące do wytworzenia innych dóbr. Podstawowym środkiem produkcji jest praca ludzka, fizyczna lub umysłowa. Dobra użytkowe powstają zasadniczo przez współdziałanie pracy ludzkiej z siłami i bogactwami przyrody. Ale przy pomocy swej pracy ludzie wymyślili i wytworzyli specjalne przedmioty, które mają im ułatwić wytworzenie innych dóbr. W ten sposób powstał i powstaje ciągle **kapitał.** Kapitałem nazywamy także pieniądze przeznaczone na wytworzenie lub zakup środków produkcji. Ziemia wraz z wszystkimi bogactwami i siłami przyrody również służy do produkcji dóbr użytkowych, jest więc także środkiem produkcji.

8). **Technika i społeczne siły wytwórcze.** Postęp społeczny udoskonala sposób wytwarzania dóbr użytkowych, pomnaża ilość i podnosi jakość przedmiotów służących do produkcji. Stąd możność produkowania coraz lepszych i liczniejszych dóbr użytkowych i zaspakajania w coraz doskonalszy sposób potrzeb. Środki produkcji ze względu na ich techniczną doskonałość i gospodarczą możność ich wykorzystywania nazywamy **społecznymi siłami wytwórczymi (produkcyjnymi).**

9). **Byt określa myślenie.** W zależności od tego, w jakich warunkach żyją ludzie i społeczeństwo, układa się ich sposób myślenia i działania. Inaczej myśli i działa człowiek używający młota kamiennego, inaczej współczesny mechanik, inaczej robotnik, inaczej murzyn z Afryki, inaczej mieszkaniec Europy, inaczej kapitalista. Stan społecznych sił wytwórczych warunki geograficzne i przynależność klasowa decydują o sposobie myślenia i działania, o ideach kierujących postępowaniem ludzi. Mówimy więc, że **byt określa myślenie.**

10). **Podbudowa gospodarcza i nadbudowa ideologiczna.** Rozwój społeczny odbywa się przez działanie ludzkie. Myśli i działania ludzkie zależne są od stanu społecznych sił wytwórczych, od sposobu gospodarowania, jeśli pominąć warunki geograficzne. Od sposobu gospodarowania zależą więc urządzenia prawne, wierzenia religijne, kultura duchowa itd. Zmiany w sposobie gospodarowania leżą u podstaw rozwoju społecznego, powodują bowiem przeobrażenia w wszystkich urządzeniach i dążeniach charakterystycznych dla jakiegoś ustroju społecznego. Dlatego, badając zjawiska społeczne, szeregując je i chcąc w nich

rozpoznać te, które są przyczyną innych, zaliczamy jedne do podbudowy gospodarczej, drugie zaś do nadbudowy kulturalno — ideologicznej.

11). **Klasy społeczne.** W społeczeństwach dzisiejszych wśród ludzi biorących udział w produkcji jedni posiadają fabryki, maszyny, ziemię, wielkie kapitały pieniężne, inni zaś utrzymują się z płacy roboczej, którą dostają za sprzedanie swej zdolności do pracy. Pierwszych nazywamy klasą **posiadającą, drugich** klasą **pracującą.**

12). **Ustrój społeczny.** Dla każdego stopnia rozwoju społecznych sił wytwórczych istnieje pewien charakterystyczny **stosunek klasowy** między właścicielami środków produkcji a najemnikami. W starożytności był to stosunek niewolnictwa, w średniowieczu stosunek szlachcica do chłopa pańszczyźnianego, dziś jest to stosunek kapitalisty do wolnego najemnika (robotnika, pracownika umysłowego). W zależności od stanu społecznych sił wytwórczych, od systemu gospodarki, produkcji i wymiany, od charakteru stosunku klasowego władza klasy posiadającej przybiera różne formy, decydujące o tym, co nazywamy ustrojem społecznym.

13). **Walka klas.** Klasy pracujące, walcząc o warunki swego bytu, występują z określonymi żądaniami przeciw władzy klasy posiadającej. Zespół żądań i celów klasy pracującej zależny jest od stopnia rozwoju społecznego, od charakteru stosunku klasowego, od ustroju społeczno — gospodarczego. Walki klas pracujących zmieniają oblicze rzeczywistości historycznej i społecznej, pchając naprzód rozwój dziejowy. **Dotychczasowy rozwój społeczny jest historią walk klasowych.**

W sprawie sytuacji w szkolnictwie

Uchwała Komisji Centralnej Zwiazków Zaw. w Polsce

Wydział Wykonawczy K. C. Z. Z. stwierdza, że polityka szkolna Państwa kroczy, jak dotąd po linii uprzywilejowania warstw zamożnych. Dostęp do szkół średnich i do wyższych zakładów naukowych jest prawie zupełnie niemożliwy dla synów robotników i chłopów. Powodują to wysokie opłaty za wszelkiego rodzaju szkoły.

Wychowywanie młodzieży w szkolach średnich i wyższych niestety nie odpowiada zasadom i potrzebom Polski Pracującej i nie jest korzystne dla potrzeb Państwa.

Na wyższych uczelniach panują nastroje reakcyjne. Władze autonomiczne wyższych uczelni dotychczas nie stanęły w obronie spokoju w wyższych zakładach naukowych. Ostatnio ze szczególną namiętnością hula część młodzieży, podjudzana stale i prowadzona przez grupy faszystowskie, ulegając wpływom ideowym hitleryzmu. Nawet ofiary śmiertelne padły w ostatnich miesiącach.

Zaprowadzenie „ghetta" wywołuje raz po raz krwawe rozprawy i zamykanie uczelni.

Wydział Wykonawczy K. C. Z. Z. uznaje ten sam stan rzeczy za wysoce niebezpieczny i szkodliwy. Wytwarza się bowiem w naszym Państwie wśród młodzieży obyczaj regulowania najważniejszych zagadnień wychowaczych przy pomocy pięści i kastetu.

Wydział Wykonawczy K. C. Z. Z. wzywa wszystkie organizacje do uchwalania protestów i przesyłania ich do władz Rzeczypospolitej.

Jednocześnie Wydział Wykonawczy K. C. Z. Z. domaga się jak zawsze, by zagadnienie szkolnictwa i dostępu do szkół było rozwiązane na płaszczyźnie dopuszczenia synów chłopskich i robotniczych do szkół średnich i wyższych.

JAKIE DOPŁATY POBIERA UBEZPIECZALNIA SPOŁECZNA PRZY UDZIELANIU POMOCY LECZNICZEJ?

Ubezpieczalnia, udzielając pomocy leczniczej, pobiera następujące dopłaty: a) za każdą poradę lekarską po 20 gr., b) za każdy zabieg leczniczy po 10 gr., c) za każde lekarstwo i środek pomocniczy po 10 gr., d) za każdy specyfik, to jest lekarstwo w oryginalnym fabrycznym opakowaniu, po 30 gr.

Jeżeli zabiegu leczniczego dokonywa się jednocześnie za poradą, wówczas ubezpieczalnia pobiera tylko 20 gr. Za kilka lekarstw, przepisanych przez lekarza przy poradzie lekarskiej Ubezpieczalnia pobiera dopłatę po 10 gr., do każdego lekarstwa. Lekarstwa i środki pomocnicze, których koszt nie przekracza 5 zł., a protezy uznane za konieczne przez komisję lekarską, których koszt nie przekracza 15 zł., wydaje Ubezpieczalnia za dopłatą po 10 gr. Jeżeli lekarstwo lub środek pomocniczy kosztuje ponad 5 zł., a proteza ponad 15 zł., Ubezpieczalnia pokrywa 75% ich kosztów dla osób zarabiających do 75 zł. tygodniowo, a 50% dla zarabiających ponad 75 zł. tygodniowo. Najwyższy wydatek ubezpieczalni na lekarstwo, środek pomocniczy lub protezę, może wynosić od 100 do 200 zł. Kwotę tę ustala statut każdej Ubezpieczalni.

Dopłaty te powinny być absolutnie zniesione!

Przypomnienie na czasie

Nie wolno obniżać zarobków pracowniczych!

W grudniu 1935 roku wydało Ministerium Opieki Społecznej okólnik, ktory zaszczyt mógł by przynosić każdemu rządowi, pod warunkiem że znajdzie on praktyczne zastosowanie. Rząd ówczesnego premiera Kościałkowskiego a obecnie Min. Opieki Społecznej zwrócił uwagę na groźny objaw malejącej siły konsumcyjnej ludności pracującej. Przytoczymy z okólnika tego słowa najbardziej istotne:

„Dokonane ostatnio obniżenie minimum wolnego od podatków — głosi okólnik — oraz zwiększenie opodatkowania pracowników nakazuje dołożyć wszelkich starań, ażeby zachowana została maksymalna zdolność konsumpcyjna szerokich mas ludności miejskiej, składającej się w znacznym stopniu z pracowników przemysłowych i handlowych. **Z tych względów inspektorowie pracy winni przeciwdziałać usilnie wszelkim próbom obniżania zarobków pracowniczych".**

W okólniku powyższym słusznie podkreślona została zasada zdolności konsumpcyjnej szerokich warstw ludności. Zasada została uznana publicznie, niestety nie znalazła szerokiego praktycznego zastosowania. — Wzrastająca drożyzna podcięła zdolność konsumpcyjną mas. Logicznym następstwem wzrostu cen powinno było być zatym podniesienie zarobków robotniczych i pracowniczych, a przedsiębiorstwa państwowe i półpaństwowe — w myśl powyższego okólnika — powinny były świecić tutaj przykładem.

Niestety tak się nie stało. Inicjatywy takiej nie widzimy ze strony przedsiębiorstw państwowych ani samorządowych, ani też prywatnych. Przeciwnie są próby obniżania poborów, przeciwko czemu świat pracy, związki zawodowe jak najostrzej występują.

Związki zawodowe domagają się

powołania pracowników do rad nadzorczych przedsiębiorstw

Organizacje pracownicze podejmują akcję w sprawie powołania do rad nadzorczych spółek akcyjnych pracowników, wydelegowanych przez odnośne organizacje pracownicze. Związki te powołują się na ogłoszoną przez nas w poprzednim Biuletynie deklarację Rady Społecznej przy Prymasie Polski, która domaga się właśnie dopuszczenia pracowników do udziału w zarządzie, własności i zyskach przedsiębiorstwa.

Godzi się przy tej sposobności przypomnieć, że problem udziału pracowników w zyskach przedsiębiorstwa jest podnoszony już od wielu lat. Pomysły [illegible] i publicystów polskich w tej dziedzinie występują już w połowie ubiegłego wieku, a mianowicie August Cieszkowski w odczycie, wygłoszonym na kongresie rolniczym w Berlinie 19 maja 1845 r. mówił m. in. o udzielaniu pracownikom rolnym w końcu roku specjalnych dodatków do płacy, które po pewnym czasie, zebrane wraz z odsetkami stanowiłyby dla pracowników kapitalik, pozwalający na usamodzielnienie się.

Współczesne zaś prawo społeczne zna różnego rodzaju udział pracowników w zyskach. Udział ten występuje bądź w formie gratyfikacji, prowizji, tantiemy, bądź w postaci specjalnych rodzajów udziału, które Dr A. Raczyński w swoim „Polskim Prawie Pracy" określa następująco: 1-o udział w obrocie, co ma zastosowanie przy procentach, które dolicza się do rachunków, 2-o udział w zyskach przy których pracownik otrzymuje prawo do udziału w zyskach przedsiębiorstwa, oraz 3-o udział w kapitale, przez wydanie akcji pracy przy spółkach akcyjnych.

WYDAJNOŚĆ PRACY

Celem naukowego stwierdzenia wydajności pracy Instytut spraw społecznych w Warszawie prowadzi obecnie badania nad sprawą stania i siedzenia przy pracy robotników. Badania dotychczasowe wypadły na korzyść siedzenia. Stwierdzono jednak że sprzęt musi być dostosowany do pozycji pracującego. Specjalny nawet typ znormalizowanych krzeseł do pracy opracowała Wzorcownia urządzeń ochronnych. Spośród 37 modeli krzeseł wybrano 2 typy, które oznaczone zostały znakiem NvlK i 2K oraz znakiem wzorcowni WUO. Jako najlepsze z punktu widzenia higieny uznano proste krzesło używane przy pracy w sortowniach i pakowniach.

Zaliczanie miesięcy składkowych
Pracownikom Umysłowym

Odmiennie, niż w ubezpieczeniu od wypadków w zatrudnieniu i na wypadek choroby, w których uprawnienia do świadczeń przysługują w razie zajścia wypadku losowego, już na podstawie samego obowiązku ubezpieczenia — ubezpieczenie emerytalne i na wypadek braku pracy umysłowych pracowników nie zostaje dokonane automatycznie z mocy samego prawa przez powstanie obowiązku tego ubezpieczenia. Nabycie uprawnień do świadczeń zależy w tym ubezpieczeniu od zaliczenia do ubezpieczenia miesięcy, w ciągu których istniał obowiązek uiszczenia składek, a więc t. zw. miesięcy składkowych. Podstawowym warunkiem zaliczenia jako miesięcy składkowych czasu przebytego w zatrudnieniu jest dokonanie zgłoszenia do ubezpieczenia.

Zajęcia przejściowe
Pracowników Umysłowych

W wypadku, gdy pozostający bez pracy uzyska zajęcie przed upływem okresu zasiłkowego, zajęcie to uważa się za przejściowe, jeżeli trwa ono krócej, niż wymagany do przyznania świadczeń z powodu braku pracy okres oczekiwania. Po ustaniu zajęcia przejściowego — na skutek zgłoszenia roszczenia o wznowienie świadczeń — wypłaca się nadal zasiłki w poprzedniej wysokości przez resztę okresu zasiłkowego

Uwaga Koleżanki i Koledzy!

Przypominamy, że Walne Zgromadzenie Związku naszego odbędzie się we wtorek 21 marca, o godz. 19-tej w lokalu przy ul. Sławkowskiej 6. Jawcie się licznie!

Baczność! Członkowie Sekcji Spedycyjnej! Egzekutywa Sekcji Spedycyjnej zawiadamia, iż uruchumioną została dla Członków Sekcji zapomogowa Kasa Koleżeńska.

Członkowie Sekcji proszeni są o zgłaszanie uczestnictwa na kolonie **letnie.**

23 marca idziemy do Teatru Miejskiego po zniżonych cenach! Koleżanki i Koledzy! Zgłaszajcie się po bilety zniżkowe (60%) na czwartek 23 marca 1939. Graną będzie doskonała komedia Antoniego Cwojdzińskiego: „TEMPERAMENTY". Bilety nabywać można w godznach od 18-tej do 21-szej w lokalu Związku.

Gdzie obowiązują ubezpieczonego
świadectwa lekarskie?

Przy ocenie stopnia zdolności zawodowej Zakład Ubezpieczeń Społecznych uwzględnia jedynie zaświadczenia lekarskie wystawione według ustalonego wzoru przez lekarzy rzeczoznawców, wyznaczonych dla przeprowadzania badań osób ubiegających się o świadczenia emerytalne. Wszelkie inne świadectwa lekarskie mogą mieć znaczenie pomocnicze, nie mają jednak w postępowaniu roszczeniowym mocy dowodowej. Zakładowi Ubezp. Społ. przysługuje prawo kilkakrotnego poddania badaniu lekarskiemu ubiegającego się o świadczenia, zarówno przed, jak i po ich przyznaniu.

Blisko 548.000 bezrobotnych
w połowie lutego b. r.

W dniu 15 lutego b. r. zarejestrowano na terenie całego kraju, z wyjątkiem przyłączonych do Polski ziem Śląska Cieszyńskiego, 547.793 bezrobotnych. W porównaniu z początkiem b. m. liczba ta wykazuje wzrost o blisko 6.000, natomiast w stosunku do 15 lutego 1938 roku oznacza zmniejszenie o 7.000 osób.

Największa ilość bezrobotnych zarejestrowano na terenie woj. śląskiego — 83.968 osób, woj. pomorskiego — 60.881, woj. kieleckiego — 57.912, woj. łódzkiego — 56.847, woj. poznańskiego — 56.438.

Najwydatniejsze zmniejszenie zarejestrowanego bezrobocia nastąpiło w woj. łódzkim.

Wydawca: Związek Zawodowy Pracowników Umysłowych Przemysłu Handlu i Biurowosci w R. P w Krakowie, ul. Sławkowska 6 I p.
Drukarnia Literackaw Krakowie Pl. Zgody 4 — Tel. 185-18